Предлог

Врз основа на член 22 став (1) точка 3 и член 36 став (1) точка 1, а во врска со член 50 став (1) точка 6 од („Службен весник на Република Македонија“ бр. 5/02 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.202/24) и член 45 став (1) од Статутот на Општина Велес („Службен гласник на Општина Велес бр. 12/06, 3/09, 18/10, 15/14, 15/18, 6/19 и 8/21), Советот на општина Велес, на седницата одржана на _.11.2024 година, донесе

Програма
за активностите на Општина Велес во областа на евроинтеграциите
и локалниот економски развој во 2025 година

I. Општините во своја надлежност вршат работи од локалниот економски развој - планирање на локалниот економски развој, утврдување на развојните и структурните приоритети, водење на локална економска политика, поддршка на развојот на малите и средните претпријатија и на претприемништвото на локално ниво и во тој контекст, учество во воспоставувањето и развојот на локалната мрежа на институции и агенции и промовирање на партнерство согласно Законот за локалната самоуправа.

II. Основна цел на Програмата е да се даде придонес на локалниот економски развој преку реализација на планираните активности, со кои би се создале услови за одржлив локален развој како и поквалитетен начин на живот на граѓаните од подрачјето на општина Велес. Програмата е заснована врз потребите и приоритетите на нашите граѓаните кои се нотирани во Стратегијата за локален економски развој 2021-2025, Програма за енергетска ефикасност, План за одржлива урбана мобилност, Стратегија за развој на паметен град и др., изготвени на партиципативен начин/модел со учество на сите засегнати страни, особено со непосредно учество на граѓаните во процесот на планирање, креирање и одлучување (форумски процес), како и во соработка со месните и урбаните заедници, бизнис заедницата, невладините организации и други асоцијации.

III. Одделението за евроинтеграции и локалниот економски развој е одговорно за реализација на Програмата за активностите на Општина Велес во областа на евроинтеграциите и локалниот економски развој, во која предложените активности ги насочува кон остварување на усвоените стратешки документи на општината, преку следните приоритети и цели:

- Континуиран развој на капацитетите на општина Велес за привлекување инвестиции, намалување на невработеноста преку развој и реализација на проекти, како и промоција на општината;
- Активна имплементација на добиените и аплицирање на нови проекти од домашни и меѓународни фондови;
- Следење и имплементација на стратегиите за развој на Општина Велес;
- Динамичен локален економски развој преку континуирано зајакнување на капацитетите за привлекување инвестиции и овозможување добра бизнис клима за развој на јавните приватни партнерства;
- Искористување на расположиви домашни и меѓународни фондови;
- Континуирано подобрување на енергетската ефикасност;
- Зајакнување на административните капацитети за стандарди, обуки и тренинзи за имплементација на проекти и
- Зајакнување на капацитетите за бизнис и туристичка промоција на општината на домашен и меѓународен план.

Програмата може да се изменува и да се дополнува според утврдени приоритети и цели.

IV. ПОДДРШКА НА ЛОКАЛНИОТ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

Во оваа програмска активност се опфатени малите и средни претпријатија и занаетчиите, кои претставуваат битна алка во економскиот развој поради што потребно е континуирано да се изнаоѓаат нови стимулативни мерки за нивната поддршка. Поддршката во развојот на МСП и занаетчии, се планира да се реализира со издавање на информативен материјал и публикации со кои ќе се промовира и економскиот потенцијал на општината, со одржување на локални саеми за промоција на постојните капацитети во општината и можност да најдат нови пазари за подобрување на својата конкурентност. Со одржување на локални саеми ќе имаат можност и за склучување на нови партнерства, вмрежување и соработка со други вршители од сродните дејности, како и промоција на традиционалната култура, обичаите, храната и слично.

V. СРЕДСТВА ЗА СОПСТВЕНО УЧЕСТВО ВО ИМПЛЕМЕТАЦИЈА НА ПРОЕКТИ

Во оваа програмска активност се предвидуваат средства за сопствено учество во проекти на општината, кои се финансирани од надворешни извори (домашни и/или меѓународни програми, домашни и/или странски институции или фондови). Според утврдените правила за аплицирање на одредени проекти се наметнува потребата од обезбедување на средства за сопствено учество како услов за аплицирање за одреден проект.

VI. СУБВЕНЦИОНИРАЊЕ НА ЗАНАЕТЧИИ

Во оваа програмска активност се предвидува преку субвенционирање на обуки, кои ќе ги реализираат регистрирани занаетчиите, да се постигне подигнување на вештините и знаењата на младите и на невработените лица (преквалификација и доквалификација). Оваа мерка за субвенционирање на обуки ќе овозможи започнување на сопствени занаетчиски бизниси во областа на гастрономија, туризам, трговија, производство, дизајн, сликарство, автомеханичарство и сл. Постапката, начинот и условите за користење на субвенции ќе бидат уредени со посебен Правилник. Заинтересираните граѓани по стекнувањето со вештините, ќе имаат можност за самовработување преку регистрирање на дејност – занаетчиство, односно ќе можат да ги користат и предностите од нивното регистрирање како занаетчија во Регистарот на занаетчии.

VII. ФИНАНСИРАЊЕ НА УРБАНИ И МЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ЗА МИКРОПРОЕКТИ

Оваа програмска активност се предвидува како форма на стимулирање на партиципативноста на локалното население што претставува ефикасна форма на финансиска поддршка на микрозаедниците за решавање на мали инфраструктурни проблеми, како и реализација на развојни идеи. Реализацијата на оваа активност ќе се одвива исклучиво со поддршка на месните заедници. Активноста ќе се реализира со објавување на јавен повик, по претходно утврден правилник за критериуми за избор. Оваа активност ќе биде базирана на две тематски подактивности:

- Финансирање на микропроекти за уредување на јавни површини, сокаци, одводни канали и сл. и
- Финансирање на микропроекти за естетско и хортикултурно уредување на јавни површини и урбана опрема (цвеќиња, садници, паркови, детски игралишта, спортско-рекреативни површини...).

VIII. Табеларен приказ на активности и финансиски средства од програмата

	ПРОГРАМА ЕВРОИНТЕГРАЦИИ И ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ ЗА 2025 ГОДИНА			
Р.Б.	Активност	Буџет на Општина Велес	Надворешни фондови	Вкупно
1.	Проект Паметни решенија за Велес ЕУ ИПА Програма ЕУ за општините (Уредување на централно градско подрачје)	1.798.530,00	12.503.393,00	14.301.923,00
2.	Изградба на два кружни текови, поставување енергетско ефикасно улично осветлување, реконструкција на улица во центарот на градот 8-ми Септември и изградба на улична канализација во Велес	750.000,00	0	750.000,00
3.	Мерки за енергетска ефикасност - Субвенционирање на сончеви колектори	500.000,00	0	500.000,00
4.	Поддршка на Центарот за развој на ВПР	350.000,00	0	350.000,00
5.	Европска недела на мобилност	50.000,00	0	50.000,00
6.	Поддршка на ЛАГ	8.000,00	0	8.000,00
7.	Одвод на урбани отпадни води во населба Речани – крак 2 и крак 4	857.935,00	0	857.935,00
8.	Подготовка на техничка документација за изградба на велосеипедски и пешачки патеки	0	3.877.772,00	3.877.772,00
9.	Биро за регионален развој (Реконструкција на спортско игралиште - населба Тунел)	2.362.200,00	3.386.949,00	5.749.149,00
10.	Реконструкција на водоводна линија на дел од улицата Питу Гули	660.480,00	0	660.480,00
11.	Поставување на фотнапонски панели на библиотека Гоце Делчев	1.000.000,00	0	1.000.000,00

	ВКУПНО	8.337.145,00	19.768.114,00	28.105.259,00

IX. Активностите на Општина Велес од областа на евроинтеграциите и локалниот економски развој утврдени со оваа Програма, ќе се финансираат од средства од Буџетот на Општина Велес за 2025 година, средства од Буџетот на Република Северна Македонија, странски и домашни донатори, фондови и донации.

X. Оваа Програма влегува во сила осмиот ден од објавувањето во „Службен гласник на Општина Велес“, а ќе се применува од 01.01.2025 година.

Претседател
на Советот на Општина Велес
Даниел Јаневски с.р.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Во точката со реден број „1“, за активност „Проект Паметни решенија за Велес ЕУ ИПА Програма ЕУ за општините (Уредување на централно градско подрачје)“ во рамки на програмата EU for municipalities, аплициран и одобрен е проектот Паметни решенија за Велес ЕУ ИПА Програма ЕУ за општините (Уредување на централно градско подрачје) кој отпочна со реализација во 2022 година и се планира да заврши до 15.01.2025 година. Планирани се средства во износ од 1.798.530,00 денари, наменети за преостанатиот дел од финансиски средства кои општината треба да ги обезбеди како „баланс на конечниот износ на грантот“ согласно член 4.1 од Договорот за грант – надворешни акции на Европската унија бр.IPA/2021/427055, со наш арх. бр.08-1038/14 од 17.11.2021 година склучен помеѓу Европската Унија претставувана од Европската комисија како договорен орган и Општина Велес како корисник на грантот и СЕГ Холдинг - Скопје како корисник на грантот, како и согласно Анекс II (член 15.1 опција бр.2 (iii)) како составен дел на Договорот.

Во точката со реден број „2“, за активност „Изградба на два кружни текови, поставување енергетско ефикасно улично осветлување, реконструкција на улица во центарот на градот 8-ми Септември и изградба на улична канализација во Велес“ планираните финансиски средства во износ до 750.000,00 денари, се наменети за преземање на обврската за надоместување на пријавени вишоци и кусоци од страна на изведувачот, кои настанале при изведба на градежни работи на објект за „Изградба на два кружни текови, поставување енергетско ефикасно улично осветлување, реконструкција на улица во центарот на градот 8-ми Септември и изградба на улична канализација во Велес“ во рамки на проектот „Проект Паметни решенија за Велес ЕУ ИПА Програма ЕУ за општините (Уредување на централно градско подрачје)“.

Во точката со реден број „3“, за активност „Мерки за енергетска ефикасност - Субвенционирање на сончеви колектори“, планирани се средства за субвенционирање на сончеви колектори, со цел заштита на животната средина и енергетската ефикасност. Општина Велес за овој проект ќе издвои средства во висина од 500.000,00 денари.

Во точката со реден број „4“, за активност „Поддршка на Центарот за развој на ВПР“ планирани се средства за менаџирањето во рамки на проктите кои се реализираат преку Центарот за развој на Вардарскиот плански регион. Планирани се средства во износ од 350.000,00 денари.

Во точката со реден број „5“, за активност „Европска недела на мобилност“ во буџетот се планираат за организација на Европската недела на мобилност во 2025 година. Средствата се однесуваат на обезбедување на озвучување, промотивни материјали (вклучително и маички со логото на Европска недела на мобилност), исплата на волонтери, преведувач, туристички водич, вода, бои и лакови, паркинзи за велосипеди и кетеринг услуги, во износ од 50.000,00 денари.

Во точката со реден број „6“, за активност „Поддршка за ЛАГ“ во буџетот се планираат за поддршка на Локалната акциска група за рурален развој, во износ од 8.000,00 денари.

Во точка со реден број „7“, за активност „Одвод на урбани отпадни води во населба Речани – крак 2 и крак 4“, аплициран и одобрен проект чија реализација е предвидена во 2024 година, со планирани средства од Буџетот на Општина Велес, во висина од 857.935,00 денари и доделени средства во висина од 5.000.000,00 денари од Министерството за животна средина и просторно планирање согласно склучен Договор за доделување на средства.

Во точката со реден број „8“, за активност „Изработка на техничка документација за изградба на велосипетска и пешачка инфраструктура“ аплициран и одобрен проект со кој општината аплицираше на Повикот за финансирање на техничка документација за инфраструктурни проекти на Фондот за техничка документација, со поддршка на проектот

на УНДП „Јакнење на општинските капацитети за имплементација на проекти“ финансиран од страна на Шведската агенција за меѓународна соработка (Сида) и во партнерство со Бирото за регионален развој – Министерство за локална самоуправа.

Во точката со реден број „9“, за активност „Биро за регионален развој (Реконструкција на спортско игралиште - населба Тунел)“, општината аплицираше со проектот за обезбедување на финансиски средства од Бирото за регионален развој во рамки на јавниот повик за прибирање на предлог проекти за развој на урбаните подрачја и одржлив урбан развој, развој на подрачјата со специфични развојно потреби и за развој на селата во 2022 година. Реализацијата на проектот ќе продолжи во 2025 година до неговата целосна реализација.

Во точка со реден број „10“, за активност „Реконструкција на водоводна линија на дел од улицата Питу Гули“, проект кој е аплициран и одобрен од Министерството за животна средина и просторно планирање. Согласно склучениот Договор за доделување на средства, за реализација на проектот на општината и се доделени финансиски средства во износ од 3.000.000,00 денари со вклучен 18% ДДВ од Буџетот на Република Северна Македонија за 2024 година. Општина Велес ќе учествува со сопствени средства од Буџетот на општината, со износ од 660.480,00 денари.

Во точката со реден број „11“, за активност „Поставување на фотнапонски панели на библиотека Гоце Делчев“, проект кој е аплициран и одобрен од Министерството за култура. Согласно склучениот Договор за доделување на средства, за реализација на проектот на општината и се доделени финансиски средства во износ од 2.000.000,00 денари со вклучен 18% ДДВ од Буџетот на Република Северна Македонија за 2024 година. Општина Велес ќе учествува со сопствени средства од Буџетот на општината за кофинансирање на проектот во износ од 1.000.000,00 денари.